

Levočská hora, 5. júla 2025

Drahí spolubratia v biskupskej, kňazskej a diakonskej službe, drahí bratia a sestry v zasvätenom živote, milí bohoslovci, zástupcovia verejného života, vzácní hostia zo zahraničia, bratia a sestry v Kristovi tu na Mariánskej hore v Levoči ale aj vy všetci, ktorí nás sledujete prostredníctvom televízie Lux a rádia Lumen,

Pri svojej návšteve Mariánskej hory v Levoči dnes už svätý pápež Ján Pavol II. pred 30 rokmi predniesol homíli. Bolo to 3. júla 1995. V nej spomenul aj tento príklad: Na podnet poľských biskupov putoval veľmi známy a uctievaný obraz Matky Božej Čenstochovskej po poľských farnostiach. Vtedajší komunistický režim sa snažil prekaziť toto putovanie. Nedovolil, aby obraz opustil Čenstochovú. A tak pri putovaní nosili veriaci iba rám bez obrazu. Ale tento prázdny rám bol ešte výrečnejší, lebo povedal oveľa viac všetkým, ktorí ho videli. Zreteľne hovoril, že chýba náboženská sloboda; tá sloboda, na ktorú mal národ naozaj právo.

Drahí pútnici, dnes, v roku 2025, už nežijeme prenasledovanie viery. Naše kostoly sú otvorené, naše púte môžu slobodne rásť. Môžeme sa vyjadrovať vo verejnom priestore. A predsa aj dnes mnohokrát cítime, že v nás zostáva prázdny rám — rám, v ktorom chýba živý obraz viery, nádeje a lásky. Tento prázdny rám, ktorý vtedy kedysi hovoril o neslobode, dnes nás volá k prebudeniu slobody: vráť do svojho života obraz Krista, obraz Márie — živú prítomnosť Božej lásky. Nezostávajú len pri forme viery — naplň ju obsahom. Nedrž len rám, nes vo svojom srdci živý obraz. Preto aj na tejto púti prosme: Mária, navštív naše farnosti, naše rodiny, naše spoločenstvá — ako si kedysi navštívila Alžbetu. Pomôž nám niest' Krista, ktorý je pravou slobodou a pokojom. Nech sa aj na Slovensku každý prázdny rám viery znovu naplní твоjím Synom, ktorý dáva zmysel všetkému.

Dnes podvečer z tejto Mariánskej hory na celé Slovensko Vás povzbudzujem naplniť rám našej viery troma konkrétnymi krokmi.

Návšteva Panny Márie u Alžbety, o ktorej hovorí Sväté písmo, nám znova pripomína, aké dôležité je postaviť do stredu nášho života človeka. Nie techniku, nie ekonomický rast. Dnes, v dobe internetu, sa učíme všetko možné — ako variť, ako sa obliekať, ako sa páčiť svetu. Ale čoraz viac zabúdame na to, čo je podstatné: človek so svojimi túžbami, radosťami, zraneniami a potrebami. Zvykli sme si mať v strede obrazovku, ale zabúdame, že v strede má byť človek s jeho výkrikom a núdzou, s jeho hľadaním lásky, prijatia a pokoja. Prestali sme pozeráť do tvare človeka a viac pozeráme do obrazoviek našich mobilov. Mária, keď putovala k Alžbete, priniesla so sebou Krista — živý dar pre

človeka. Aj my dnes sme pozvaní vydať sa na cestu jeden k druhému. Vnímať druhého. Byť pre neho darom. Byť pri ňom v radosť i núdzi. V srdci kresťanskej viery, v duchu evanjelia, je človek. Človek nikdy nie je len súčasťou systému ani číslom v štatistike. Každý z nás je jedinečná bytosť, nesmierne vzácna v Božích očiach, stvorená na Boží obraz. Každý má svoje sny, túžby, radosti, ale aj rany, strachy a trápenia. A na to sa často zabúda.

Koľko ľudí dnes dokáže celé hodiny hľadať na internete, ako variť, ako schudnúť, ako sa pekne obliecť, ako byť úspešný — a pritom ich nikto nenaučí, ako žiť. Ako milovať. Ako odpustiť. Ako niesť bolesť. Ako nezostať sám. Panna Mária pri svojej návšteve Alžbety ukazuje pravú cestu: človek ide k človeku. Vydala sa na cestu, aby priniesla príbuznej Alžbete Krista — a s ním radosť, útechu, nádej. Aj dnes nás táto biblická scéna volá: vydať sa na cestu k druhým. Všímať si, čo žijú, čo prežívajú, čo ich ťaží, čo ich teší. Cirkev je skutočne Cirkev len vtedy, keď má uprostred svojej pozornosti človeka — nie abstraktne, ale konkrétne. Toho, ktorý sedí alebo stojí vedľa teba. Toho, ktorý býva o poschodie nižšie. Toho, ktorého možno nemáme radi, ale práve jeho nám Boh posielal, aby sme k nemu išli. Človek v strede — so svojou vierou aj pochybnosťami, so svojou biedou aj veľkosťou, s radosťou aj plačom. Preto všetko, čo robíme — od liturgie, cez katechézu, až po charitu — musí mať na konci človeka. Nie čísla. Nie štatistiky úspešnosti. Ale konkrétneho človeka, ktorého chceme povzbudiť, zdvihnúť, uzdraviť.

Drahí bratia a sestry, preto aj púť na Levoču, aj celé naše náboženstvo, má zmysel len vtedy, ak sa zmení na konkrétny záujem o druhých. Ak z púte odídeme viac otvorení, viac ochotní niesť Krista do vzťahov. Viac pripravení byť blízko tým, ktorých nik nepočuje. Viac schopní postaviť človeka do stredu nášho času, našich síl, našich modlitieb.

Druhá myšlienka, ktorú je dôležité zdôrazniť, je sila spoločenstva — tá vzácna kultúra stretávania sa, ktorú dnešný svet tak veľmi potrebuje. Keď Panna Mária prichádza k Alžbete, nestretávajú sa tam len dve ženy. V tom malom dome v horách sa stretávajú celé dejiny spásy: Mária, Alžbeta, Zachariáš, Ježiš a Ján Krstiteľ. Spoločne vytvárajú spoločenstvo, ktoré je naplnené Božím Duchom. Alžbeta otvára dvere, Zachariáš v tichu počúva, Ján sa radostne pohne v lone, Ježiš sa stáva prameňom radosti a požehnania. Tento jednoduchý, ale mocný obraz je výzvou aj pre nás: vrátiť sa ku kultúre stretávania sa. Pretože práve to je to, čo dnes často chýba. Prestali sme sa stretávať. Zvykli sme si na rýchle telefonáty, na správy na obrazovke, na krátke odpovede cez whatsapp. Často sa navonok tvárime, že sme v spojení, ale v skutočnosti sme uzavretí vo svojich svetoch. Prestali sme si načúvať — hlboko, z očí do očí. Prestali sme otvárať

svoje domy, svoje kuchyne, svoje srdcia. Zabudli sme, aké je vzácné posedieť spolu, počúvať sa, smiať sa, modliť sa, niesť bremená jeden druhého. Pápež František často hovoril o „kultúre stretávania sa“. Volal nás späť k tomu, aby sme vedeli vytvárať spoločenstvo, kde sa nik necíti sám. Kde má človek istotu, že ho niekto prijíma takého, aký je. Kde môže zložiť masku a povedať: „Toto som ja, toto ma bolí, toto ma teší.“ Cirkev, rodiny, farské spoločenstvá, púte — to všetko je Boží dar na budovanie pravej kultúry stretnutia. Nie pre program, nie pre záznam do kroniky. Ale pre človeka, ktorý potrebuje stretnúť druhého človeka. Nech je Návšteva Márie u Alžbety obrazom aj pre naše domovy. Každá návšteva, každé podanie ruky, každý rozhovor z očí do očí je malým stretnutím Krista s Jánom, Márie s Alžbetou. Tam, kde sa stretáme, tam Boh koná. Prosme Pannu Máriu, aby nás naučila otvárať dvere. Aby naše rodiny neboli len miestom, kde sa prespáva, ale kde sa žije spoločenstvo. Aby naše farnosti neboli len miestom liturgie, ale miestom priateľstva. Aby aj naše srdcia boli domom, kde sa druhý cíti vítaný, pochopený a milovaný. Pretože spoločenstvo — to je druhý domov, kúsok neba tu na zemi.

Drahí pútnici. tretím povzbudením je konať dobro. Sloboda, ktorá sa nepretaví do dobrého skutku, zostane prázdna. Sloboda, ktorá sa neotvorí pre dobro druhého, sa obráti proti nám samým. Ale sloboda, ktorá rodí v lásku, službu a obeť — tá je vrcholom nášho povolania. V Máriinom putovaní vidíme slobodu, ktorá sa premieňa na lásku — a lásku, ktorá sa prejavuje v konkrétnej službe. Pravá sloboda je o tom, že viem robiť dobro — a chcem ho robiť. Mária nám ukazuje, že najkrajší spôsob, ako byť slobodný, je byť darom pre druhého. Za našich čias sa niekedy mylne myslí, že sloboda je samoučelná — že človek je vtedy slobodný, keď si sám rozhoduje, čo chce a ako to chce, a môže si robiť, čo sa mu zachce. A že práve k tomu má smerovať život jednotlivcov i spoločenstiev. V skutočnosti však sloboda je veľkým dobrom len vtedy, keď sa človek učí slobodne rozlišovať a rozhodovať sa pre to, čo je ozajstným dobrom — pre to, čo dáva život, čo je pravdivé, čo buduje vzťahy a rozvíja naše vnútro. Božia Matka nás učí, že najvyšším prejavom pravej slobody je láska. Láska, ktorá sa nevyčerpáva v slovách či pocitoch, ale prejavuje sa konkrétnym darovaním sa — v službe druhým, v starostlivosti o blížneho, v schopnosti obetovať svoj čas, pohodlie, niekedy aj vlastné plány. Práve vtedy, keď sa človek vie slobodne darovať, je naozaj slobodný. Nie je otrok svojho egoizmu, svojich nálad, svojho pohodlia. Je slobodný, lebo vie milovať — a láska je najhlbší dôkaz, že slobodu žijeme naplno. Nech nás táto pravda vedie aj dnes — v časoch, keď sa sloboda často zamieňa za svojvôľu. Nech vieme slobodu rozvíjať ako priestor pre konanie dobra, pre vernosť pravde, pre lásku, ktorá premieňa svet okolo nás.“

Drahí pútnici a mariánski ctitelia, na záver Vás prosím, aby sme sa zjednili v tejto spoločnej modlitbe.

Panna Mária, Matka Cirkvi a naša Matka,
putovala si k Alžbete, aby si priniesla Krista tam, kde ho bolo treba,
aby si načúvala, posilnila, povzbudila.

Nech sa aj my stávame pútnikmi dobra a lásky,
nech v nás vždy žije túžba slúžiť, povzbudiť a niesť Krista všade tam,
kde ho dnes svet potrebuje.

Panna Mária Levočská, Matka Navštívenia,
buď našou sprievodkyňou a ochrankyňou.
Amen.